

INTENSJONSAVTALE OM

SAMMENSLÅING AV

KOMMUNENE

HURUM, RØYKEN OG ASKER

1.	INNLEDNING	4
1.1	Arbeidet med en felles visjon	6
1.2	Sammenslåingstidspunkt	7
2.	NAVN OG SYMBOLER	7
2.1	Kommunens navn	7
2.2	Kommunevåpen, ordførerkjede og andre symboler	7
3.	ETABLERING AV NY KOMMUNE	7
3.1	Fellesnemnda – sammensetning og konstituering	7
3.2	Fellesnemnda, myndighet og organisering	9
3.3	Øvrige utvalg	10
3.4	Administrasjon	10
3.5	Prosesser og prosedyrer i interimperioden	11
4.	POLITISK STYRING I DEN NYE KOMMUNEN	11
4.1	Kommunesenter og rådhus	12
4.2	Politisk styring	12
5.	INNBYGGERMEDVIRKNING/NÆRDEMOKRATISKE ORDNINGER	13
6.	KOMMUNALE TJENESTER	13
6.1	Generelt	13
6.2	Tjenesteområder	14
7.	ØKONOMISK POLITIKK	14
7.1	Generelt	14
7.2	Budsjett og økonomiplaner	14
7.3	Forvaltning og investering	15
7.4	Eiendomsskatt	15
7.5	Eierskapspolitikk	15
7.6	Revisjon	16
8.	KOMMUNEN SOM ARBEIDSGIVER	16
8.1	En god og fremtidsrettet arbeidsgiverpolitikk	16
8.2	Kompetanseutvikling, rekruttering og ivaretagelse av ansatte	17
8.3	Strategi for innovasjon, omstilling og endringsarbeid	17
8.4	Digitalisering	17
8.5	Kommunikasjon	17
9.	SAMFUNN OG SAMFUNNSUTVIKLING	18
9.1	Kommunen som regional aktør	18
9.2	Vekst	18
9.3	Næringsutvikling	18

9.4	Klimapolitikk og samferdsel.....	19
9.5	Bolig og areal.....	20
9.6	Samfunnsansvar.....	20
9.7	Folkehelse	20
10.	FRIVILLIGHET/LAG OG FORENINGER.....	21
11.	INFORMASJON OG VIDERE PROSESS	21
12.	FORHANDLINGSUTVALGETS BEHANDLING	21
	Vedlegg A: Nærdemokratiske ordninger.....	23
	Vedlegg B: Fellesnemnd og andre utvalg ved kommunesammenslåing	27
	Tabell 1 Ulike modeller for nærdemokrati	25
	Tabell 2 Ulike modeller for forhandlingsutvalg	29

UTKAST

1. INNLEDNING

Kommunene er pålagt av regjeringen å utrede og ta stilling til en eventuell kommunesammenslåing innen 1. juli 2016. Hurum, Røyken og Asker kommuner har derfor i fellesskap utarbeidet utkast til intensjonsavtale for en eventuell kommunesammenslåing innen fristen.

Denne intensjonsavtalen danner selve grunnlaget for en eventuell ny, større kommune basert på sammenslåing av nabokommunene Hurum, Røyken og Asker.

Den nye kommunen skal etableres på bakgrunn av et likeverdig samarbeid mellom kommunene Hurum, Røyken og Asker. Likeverdighet, raushet og forståelse for hverandres ståsted og utgangspunkt, skal prege samarbeidet om sammenslåing.

Den nye kommunen skal drives og videreutvikles med utgangspunkt i hver av de nåværende kommunenes unike natur- og kulturkvaliteter, tradisjoner, ressurser og utfordringer. Et levende lokaldemokrati med gode nærdemokratiske ordninger skal ha høy prioritet.

Til grunn for denne intensjonsavtalen legges veilederen «Formelle rammer i byggingen av nye kommuner» fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) og de formelle føringer fra Inndelingslova «Lov om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser».

Intensjonsavtalen har til hensikt å ivareta følgende statlige målsettinger:

- Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne
- Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling
- Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner
- Styrket lokaldemokrati

I tillegg skal avtalen ivareta:

- Behov for mer kompetanse og kapasitet i kommunene i fremtiden
- Kommuner som i større grad sammenfaller med samfunnsutfordringene

Den nye kommunen skal skape gode bomiljøer, gode oppvekstvilkår og trygge lokalsamfunn for innbyggerne. Den skal sikre at det i fremtiden er tilstrekkelig kapasitet og kompetanse innenfor de ulike tjenesteområdene, robuste og sterke fagmiljøer, godt lederskap samt god internkontroll. Videre skal den nye kommunen ha en profesjonell forvaltning, god publikumsservice og opplevd tilgjengelighet hos innbyggerne. Kommunen har ansatte som opptrer med habilitet, god praksis og dokumentasjon slik at befolkningen har tillitt til forvaltningen.

Det skal være et likeverdig tjenestetilbud og velferdstjenester organisert så nær innbyggerne som mulig. Kommunen skal satse på innovasjon og digitalisering for å oppnå forenkling, fornying og effektivisering til beste for innbyggerne. Kommunen skal praktisere åpenhet og meroffentlighet, og det skal etableres døgnåpen forvaltning med digitale selvbetjeningsløsninger der det er mulig. Den nye kommunen skal gjøre hverdagen enklere for innbyggerne, samtidig som innbyggerne skal delta som aktive medspillere for å videreutvikle kommunen og lokalsamfunnet.

Den nye kommunen utvikles som en flersenterkommune, med aktiv stedsutvikling basert på dagens lokal- og nærsenter. Senterstrukturen skal baseres på stedenes kvaliteter og egenart. De ulike tettstedene skal bygges rundt en god privat- og offentlig service/tjenester, gode lokale møteplasser og være godt tilknyttet til det offentlige kollektivsystemet.

Den nye kommunen skal ha en effektiv arealutnyttelse og god forvaltning av friluftaktiviteter, strandsonen, jordvern og en offensiv og samordnet bolig- og næringsutvikling. Kommunen har et stort potensiale for en bærekraftig, miljøvennlig næringsutvikling. Gjennom en felles strategi er det mulig å skape synergier mellom ulike næringsklynger i den nye kommunen og redusere transporten, ved at arbeidsplassene er der folk bor.

Den fremtidige kommunen vil kunne spille en større rolle overfor regionale og nasjonale myndigheter, særlig når det gjelder samordning av arealutnyttelse og transportutvikling. Kommunen vil også kunne oppnå langt bedre og mer helhetlige kollektiv- og samferdselsløsninger.

Den nye kommunen vil prioritere arbeidet med følgende overordnede samferdselsspørsmål:

- Jernbane (Askerbanen, Drammensbanen og Spikkelstadbanen)
- Veier (E18, R 23, Slemmestadveien og Røykenveien)
- Bedre busstilbud i hele kommunen
- Miljøvennlig, helårs hurtigbåt på fjorden
- Ny Oslofjordforbindelse for bil- og jernbane
- Sykkel og gange
- Trafikksikkerhet

Den nye kommunen har ambisjon om å overta viktige samfunnsoppgaver og myndighet fra regionalt og nasjonalt nivå. Dette vil gi innbyggerne bedre, mer sammenhengende, virkningsfulle og effektive velferdstjenester, bedre og mer profesjonalsert forvaltningsoppgaver og bidra til en fremtidsrettet og helhetlig samfunnsutvikling.

For å finne gode løsninger på samfunnsutfordringene er det behov for en bedre samordning av samfunnsplanlegging på tvers av kommunale, regionale og nasjonale grenser. I Norge er det i dag mange ulike grenser når det gjelder offentlige aktører som fylkeskommuner, kommuner, sykehusregioner, politidistrikter, brann- og redningstjenester, Vegvesenet, Jernbaneverket m.fl.

Uavhengig av utfallet av kommunesammenslåing og en eventuell regionreform vil det fortsatt være behov for felles løsninger og samarbeid om fremtidige samfunnsutviklingsoppgaver og utfordringer i regionen. Dette perspektivet er svært viktig og nødvendig å ha uavhengig av framtidens kommunegrenser. Forholdet til nabokommunene, Drammen, Lier og Bærum blir viktig å forsterke og videreutvikle i en ny kommunestruktur.

1.1 Arbeidet med en felles visjon

Det skal utarbeides en felles visjon som tar utgangspunkt i at vi skal leve i en kommune med godt fungerende bygdesamfunn, preget av nærhet mellom mennesker og en bærekraftig natur.

Det legges opp til en prosess med bred medvirkning blant ulike interessenter hvor det skal utvikles en ny visjon, en identitet og et verdigrunnlag for kommunen. Momenter i denne visjonen vil være:

- a) Kommunen legger til rette for gode bomiljøer, gode oppvekstvilkår og trygge lokalsamfunn for innbyggerne.
- b) Kommunen har gode tjenester, attraktive arealer, en sterk regional posisjon og er en naturlig etableringskommune for næringsliv og innbyggere.
- c) Kommunen har en størrelse og et fagmiljø som gjør at den kan overta flere oppgaver fra både stat og fylkeskommune. Dette gjelder særlig utdanning, helse, rus og psykiatri, barne- og familievern, samferdsel og forvaltningsmyndighet.
- d) Kommunen er fremtidsrettet, innovativ og ansvarsbevisst med et helhetlig syn på samfunnsutviklingen.
- e) Kommunen legger til rette for mangfold, inkludering og integrering, som forhindrer utenforskap.
- f) Kommunen har gode og tillitsskapende, nærdemokratiske ordninger.
- g) Kommunen er en attraktiv arbeidsgiver.
- h) Kommunen bygges som flersenterkommune hvor utviklingen foregår i hele kommunen og stedsutviklingen skjer med utgangspunkt i hvert områdes unike kvaliteter.
- i) Kommunen er en foregangskommune for lavutslippssamfunnet som jobber mot nullutslipp og et grønt skifte. Kommunen fører en ansvarlig og bevisst miljøpolitikk med sterk satsning på kollektivtransport og fremtidsrettet miljøforvaltning.
- j) Kommunen har en bærekraftig utnyttelse av kyst- og fjordressursene og tar vare på kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap som grunnlag for næringsutvikling, turisme og vekst for lokalsamfunn. De er viktige for folks livskvalitet og identitet, og bidrar til å skape attraktive steder.

- k) Kommunen prioriterer forebygging, folkehelse og tidlig innsats for å skape gode lokalsamfunn, levekår og livskvalitet. Innbyggere og organisasjoner tar del i dette arbeidet.

1.2 Sammenslåingstidspunkt

- a) Den nye kommunen etableres med virkning fra 1. januar 2020 (alternativt 1. januar 2019). Det kan vurderes administrative sammenslåinger der det er hensiktsmessig tidligere.

2. NAVN OG SYMBOLER

2.1 Kommunens navn

- a) Den nye kommunens navn er _____

2.2 Kommunevåpen, ordførerkjede og andre symboler

- a) Kommunevåpen

Fellesnemnda (se pkt. 3.1. nedenfor) nedsetter et utvalg som utarbeider forslag til kommunevåpen etter en god medvirkningsprosess blant innbyggere, lag og foreninger i hele den nye kommunen. Fellesnemnda fastsetter den nye kommunens kommunevåpen i god tid slik at det er klart til sammenslåingstidspunktet.

Det vurderes om det skal brukes elementer fra de tre kommunenes kommunevåpen, når man skal utvikle et nytt felles kommunevåpen i den nye kommunen.

- b) Fellesnemnda nedsetter et utvalg som utarbeider forslag til ordførerkjede og andre symboler for den nye kommunen. Fellesnemnda fastsetter symbolene i god tid før sammenslåingstidspunktet.

Det nye ordførerkjedet skal forene kommunevåpene fra de gamle kommunene med det nye kommunevåpenet.

3. ETABLERING AV NY KOMMUNE

3.1 Fellesnemnda – sammensetning og konstituering

- a) Det opprettes en fellesnemnd som skal samordne og ta seg av forberedelsene til en ny kommune, jfr. Inndelingslova § 26.

- b) Fellesnemnda får som mandat å forberede kommunesammenslutningen, og sikre nødvendig samordning mellom de tre kommunene i perioden fra søknad om sammenslåing er sendt, til konstituerende møte er holdt av nyvalgt kommunestyre høsten 2019.
- c) Fellesnemndas arbeid skal bygge på konsensusprinsippet, det vil si at nemnda drøfter seg fram til forslag som kan fremmes med likelydende innstilling til de tre kommunestyrene.
- d) Hver av kommunene har i perioden fram til sammenslåing ansvar for sin ordinære drift, men spørsmål som kan ha betydning for den nye kommunen bør drøftes i fellesnemnda før endelig vedtak i de respektive kommunestyrer.

Dette gjelder spesielt tiltak knyttet til kommunens kommuneplan og handlingsprogram/økonomiplan.

Kommuneplanen samordnes gjennom å etablere en felles prosess. Investeringer må vurderes spesielt.

- e) Fellesnemnda settes sammen etter forholdstallsvalg i den enkelte kommune. Det vurderes to ulike alternativer¹:

Alternativ A (kombinasjonsmodellen):

3 representanter med vararepresentanter for Hurum kommune
3 representanter med vararepresentanter for Røyken kommune
5/7 representanter med vararepresentanter for Asker kommune

Alternativ B (minsteantallmodellen):

3 representanter med vararepresentanter for Hurum kommune
3 representanter med vararepresentanter for Røyken kommune
3 representanter med vararepresentanter for Asker kommune

- f) Nemnda konstituerer seg i august 2016 og velger selv leder og nestleder. Fram til kommunesammenslåingen er godkjent i Stortinget, fattes vedtak med forbehold om Stortingets godkjenning.

¹ Se tabell 2 «Ulike modeller for forhandlingsutvalg» i Vedlegg B for en oversikt over hvordan andre kommuner har organisert sine fellesnemnder.

3.2 Fellesnemnda, myndighet og organisering

Fellesnemnda skal tilstrebe konsensus i alle saker. Fellesnemnda skal:

- a) Gjennomgå og vurdere alle prinsipielle forhold vedr sammenslåingsprosessen. Videre kan fellesnemnda fatte vedtak i alle saker som er nødvendig for å etablere den nye kommunen med mindre dette påvirker en eller flere av de eksisterende kommunene. Nemnda disponerer engangstilskudd og reformstøtte fra staten i forbindelse med kommunesammenslåingen.
- b) Utarbeide et utfyllende mandat for den nye rådmannen og iverksetter en ansettelsesprosess i løpet av høsten 2016.
- c) Fastsette arbeidsgiverpolitikk for den nye kommunen i tråd med medbestemmelsesordningen i hovedavtalen og arbeidsmiljøloven.
- d) Utgjøre arbeidsgiversiden i felles partssammensatt utvalg.
- e) Utarbeide omstillingsdokument som legger grunnlag for arbeidsgiverpolitiske spørsmål under sammenslåingsprosessen.
- f) Fremlegge forslag til budsjett og økonomiplan for det nye kommunestyret.
- g) Foreslå nye satser for offentlige avgifter, gebyrer og egenbetalinger
- h) Foreslå revisor for den nye kommunen til kommunestyrets første møte.
- i) Utarbeide forslag til delegeringsreglement som behandles og vedtas av det nye kommunestyret.
- j) Utarbeide forslag til politisk reglement, godtgjørelsesreglement og øvrige reglement som skal vedtas av kommunestyret.
- k) Fastsette godtgjørelser for fellesnemndas virksomhet og andre oppnevnte utvalg underlagt fellesnemnda.
- l) Utarbeide forslag til beredskapsplan for den nye kommunen
- m) Ta stilling til organisering av pensjonsordninger for den nye kommunen.
- n) Utarbeide en helhetlig kommunikasjonsplan for arbeidet med kommunesammenslåingen.
- o) Etablere administrativt prosjektråd bestående av rådmennene. Prosjektrådet bistår fellesnemnda med å ansette prosjektleder og etablere et sekretariat. Prosjektleder rapporterer til fellesnemnda.

3.3 Øvrige utvalg

- a) Det etableres et partssammensatt utvalg som består av:
 - x representanter for fellesnemnda
 - x tillitsvalgte/verneombudUtvalget innstiller overfor fellesnemnda i arbeidsgiverpolitiske spørsmål.

- b) Fellesnemnda nedsetter følgende arbeidsutvalg for å utarbeide forslag under følgende tema:
 - a. Ansettelsesutvalg for ansettelse av prosjektleder og rådmann²
 - b. Politisk styringsmodell
 - c. Symboler
 - d. Nærdemokratiske ordninger
 - e. Folkevalgtes arbeidsvilkår.
 - f. utvalg som skal vurdere harmonisering av og nivået på avgifter, gebyrer og egenbetaling.

3.4 Administrasjon

- a) Den administrative organiseringen bør gjenspeile den politiske organiseringen i kommunen.

- b) Rådmannen tilrettelegger for en ansettelsesprosess i tråd med lov- og avtaleverk for rekruttering av kommunens administrative toppledergruppe. Leder av fellesnemnda konsulteres i rekruttering av toppledere.

- c) Rådmann delegeres ansvaret for ansettelse i den nye kommunen.

- d) Den administrative organiseringen gjennomføres som effektiv og moderne organisasjonsstruktur med korte avstander, mindre hierarki/byråkrati, felles fagmiljøer, full delegasjon., styringsdialog, virksomheter og marked/konkurransen mm.

- e) En fremtidig organisering av eiendomsfunksjoner, IKT, forvaltningsoppgaver, anskaffelser og kommunale driftsoppgaver i den nye kommunen utredes særskilt.

- f) Flerfaglige og robuste fagmiljøer etableres og utvikles for å understøtte og levere på politikkområdene med særlig vekt på samfunnsutvikling, samordnet areal- og transport, klima og miljø, næringspolitikk, boligpolitikk og gode velferdstjenester (skoleeier / barnehage, barne- og familie, helse / psykiatri / rus / mm), organisasjonsutvikling, tjenesteutvikling, innovasjon og digitalisering mm.

² Dette utvalget vil være partssammensatt med deltagelse fra tillitsvalgte.

- g) Rådmannen iverksetter en prosess for å sikre god kommunal ledelse gjennom lederrekruttering, utvikling og oppfølging. Ledere skal legge til rette for en organisasjons- og arbeidskultur som fremmer gode arbeidsprosesser, godt medarbeiderskap og læring, forbedring og innovasjon. Ledelse innebærer å påvirke prosesser for å nå fastsatte mål. Dette forutsetter både strategisk, faglig, personalmessig og administrativ ledelsesaktivitet.

3.5 Prosesser og prosedyrer i interimperioden

- a) Inntil den nye kommunen er etablert er det behov for en koordinert styring av overordnede samfunns- og økonomiplaner. Fellesnemda gis i oppdrag å sikre koordinering gjennom å uttale seg om de tre kommunenes kommune-, økonomi- og handlingsplaner.
- b) Det utarbeides et felles styringsdokument for økonomi- og investeringer i interimperioden. Styringsdokumentet behandles i fellesnemda og i de tre kommunestyrene.
- c) Det legges opp til et koordinert arbeid med en felles kommunal planstrategi og planprogram for kommuneplanen i den nye kommunen.
- d) Kommunenes vedtatte økonomi- og handlingsprogram for 2016 til 2019 videreføres som vedtatt.

4. POLITISK STYRING I DEN NYE KOMMUNEN

Den nye kommunen skal styres etter formannskapsmodellen

- a) Den nye kommunen skal arbeide for å bygge en felles, positiv kultur for samarbeidet mellom folkevalgte, mellom folkevalgte og administrasjonen, og mellom kommunen og innbyggerne.
- b) Partiene oppfordres til å bruke nominasjonsprosessene til å sikre at delene av kommunen er tilfredsstillende representert i styrer, råd og utvalg.
- c) Kommunestyrets delegering av myndighet, organisering av det politiske arbeidet og utvikling av rollen som folkevalgt skal bidra til at den folkevalgte styringen forsterkes.
- d) Tilretteleggingen for folkevalgtes arbeid skal være slik at alle innbyggere i kommunen har en likeverdig mulighet til å påta seg verv, uavhengig av alder, yrke, omsorgsoppgaver eller andre forhold.

4.1 Kommunesenter og rådhus

- a) Kommunens rådhus lokaliseres i Asker sentrum. Det etableres kommunale, lokale servicefunksjoner i Hurum og Røyken. Videre bør rådhusene i Hurum og Røyken brukes til egnede arbeidsplasser.
- b) Den nye kommunen skal tilstrebe en forholdsmessig fordeling av de administrative kommunale arbeidsplassene.

4.2 Politisk styring

- a) Kommunestyret konstitueres etter kommunevalget i 2019.
- b) Kommunestyret har 51 representanter.
- c) Formannskapet består av ordfører, varaordfører og 11 representanter utpekt av og blant kommunestyrets medlemmer.
- d) Fellesnemnda innstiller overfor konstituerende kommunestyres politiske organisering og ansvarsforhold for den nye kommunen hvor blant annet følgende fastsettes:
 - Ansvarsforhold
 - Antall komiteer/hovedutvalg/oppgaveutvalg
 - Lovpålagte- og andre råd og utvalg
 - Ordninger for nærdemokrati og deltakerdemokrati.

5. INNBYGGERMEDVIRKNING/NÆRDEMOKRATISKE ORDNINGER

- a) Den nye kommunen skal ha stor grad av innbyggermedvirkning med gode nærdemokratiske ordninger.³
- b) Kommunens kommunikasjon med innbyggerne og øvrige samarbeidspartnere skal være preget av åpenhet, respekt, troverdighet og gi rom for medvirkning og involvering.
- c) Kommunen utarbeider en aktiv og helhetlig kommunikasjonspolitikk.

6. KOMMUNALE TJENESTER

6.1 Generelt

- a) En rasjonell, effektiv og innbyggerrettet tjenesteproduksjon opprettholdes lokalt. Gevinster tas ut i form av bedre tjenester til innbyggerne. Dette innebærer også at ressurser skal prioriteres til forebyggende arbeid.
- b) Tjenestetilbudet er likeverdig for alle innbyggere. Kommunen utarbeider et godt kvalitetssystem for å sikre ønsket tjenestekvalitet og at tjenestekvaliteten kan måles på en god måte. Det utvikles tjenestebeskrivelser og serviceerklæringer.
- c) Velferdstjenestene søkes organisert slik at de kan tilbys lokalt i tettstedene nær der innbyggerne bor.
- d) Det tilrettelegges for deltakelse, brukermedvirkning og samskaping med innbyggere og samarbeidspartnere.
- e) Det søkes å etablere ordninger som gir innbyggerne mulighet for stor valgfrihet.
- f) Tjenestene i den nye kommunen utvikles i tråd med følgende satsningsområder:
 - a. Medborgerskap og samskaping
 - b. Forebygging og tidlig innsats
 - c. God helhet og samhandling
 - d. God kvalitet
 - e. Nødvendig kompetanse

³ Tabell 1 «Ulike modeller for nærdemokrati» vedlegg 1 gir en oversikt over ulike modeller for nærdemokratiske ordninger. Forhandlingsutvalget anbefaler en modell basert på 1 og/eller 2 i tabellen.

6.2 Tjenesteområder

- a) Kommunens servicesentra/innbyggertorg skal legges til de definerte lokalsentrene og være en felles møteplass hvor innbyggere og samarbeidsparter får god veiledning og nyttig bistand.
- b) Det tilbys gode helse- og omsorgstjenester med vekt på forebygging, rehabilitering og tjenester i hjemmet med en god dekningsgrad med tilstrekkelig antall omsorgsboliger og sykehjemsplasser.
- c) Psykisk helse og rus prioriteres og videreutvikles med vekt på brukernes behov i alle faser av livet, aktiv deltakelse og brukermedvirkning. Det etableres ulike former for medvirkningsordninger og nye lavterskeltilbud.
- d) Nåværende skolestruktur opprettholdes. Det utarbeides en ny skole- og barnehagebehovsplan for den nye kommunen, som grunnlag for videre tilpasning.
- e) Den nye kommunen skal ha full barnehagedekning der familiene skal tilbys barnehageplass med utgangspunkt i der de bor. Tilbudet gis av offentlige og private barnehager. Nye barnehager skal tilpasses befolkningsveksten slik at nærhet til tjenestene og effektiv drift sikres.

7. ØKONOMISK POLITIKK

7.1 Generelt

- a) Den nye kommunen vektlegger en bærekraftig økonomiforvaltning for å kunne opprettholde ordinær drift ved ulike konjunkturer. Det utarbeides gode internkontrollsystemer for å sikre tilliten til kommunens økonomiforvaltning.
- b) Det etableres et politisk årshjul for aktiviteter knyttet til den økonomiske politikken, økonomiplanleggingen, -oppfølgingen, -rapporteringen og den økonomiske internkontrollen.
- c) Det utarbeides en politisk sak som legger prinsipper og føringer for drift og investeringer i interimperioden i forbindelse med budsjett og handlingsprogram i alle tre kommunene.

7.2 Budsjett og økonomiplaner

- a) Kommunen skal føre en økonomisk politikk som sikrer en stabil og langsiktig utvikling av kommunen hvor den tåler svingninger som følge av konjunkturer og varierende inntekter.

- b) I den nye kommunen skal det opprettes et eget politisk utvalg som skal følge opp styringen av den økonomiske utviklingen.
- c) Et økonomisk handlingsrom er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. God økonomistyring og vedtatte handlingsregler for driftsbudsjettet, investeringsbudsjettet og finansforvaltningen skal sikre en bærekraftig økonomi.
- d) Det utvikles et helhetlig og gjennomgående plan- og styringssystem for den nye kommunen. Gode plan- og styringsprosesser er en forutsetning for at den nye kommunen kan ivareta sin rolle som tjenesteyter, samfunnsutvikler og demokratisk arena
- e) Det utarbeides et årshjul som beskriver de ulike plan- og styringsprosessene i den nye kommunen.
- f) Det etableres en modell for virksomhetsstyring. Virksomhetsstyring favner all ledelsesmessig aktivitet, styring og kontroll som skal bidra til å iverksette politiske vedtak, prioriteringer og mål, og å skape best mulige resultater og kvalitet i tjenestene.

7.3 Forvaltning og investering

- a) Det etableres økonomiske handlingsregler for å styre og følge opp den økonomiske politikken:
 - Det utarbeides handlingsregler for et netto driftsresultat, finansforvaltning, investeringer og utvikling av lånegjeld.
 - Det fastsettes krav til effektivisering og produktivitet i tjenesteproduksjonen gjennom årlig måling og sammenligning basert på KOSTRA-tall.
 - Resultatet av harmonisering av nivået på avgifter og egenbetaling skal innarbeides i første budsjettet i den nye kommunen.

7.4 Eiendomsskatt

- a) Den nye kommunen skal ikke ha eiendomsskatt.

7.5 Eierskapspolitikk

Den nye kommunen eier flere selskaper og har ulike typer interkommunale samarbeid. Det legges opp til en gjennomgang av disse som en del av fusjonsprosessen. Det utvikles en felles aktiv og profesjonell eierskapspolitikk med tydelig styring av kommunale selskaper og foretak. Dette gjelder blant annet:

- a) Vurdere ulike løsninger knyttet til fusjon av selskaper, interkommunalt samarbeid, egenregi som innebærer tilbakeføring til kommuneorganisasjonen.
- b) Eierskapspolitikk – profesjonelt og aktivt eierskap / prinsipper for eierstyring
- c) Eiermelding og gjennomgang av selskapenes eierstrategier
- d) Politisk eierorgan, styring, internkontroll og revisjon
- e) Eventuelt utbytte i selskaper som har et forretningsmessig formål

7.6 Revisjon

- a) For å sikre en god og uavhengig gjennomgang av kommunens økonomiforvaltning, vurderes ekstern revisjon i hver kommunestyreperiode.

8. KOMMUNEN SOM ARBEIDSGIVER

8.1 En god og fremtidsrettet arbeidsgiverpolitikk

- a) En god og fremtidsrettet arbeidsgiverpolitikk utgjør et felles verdifundament for de folkevalgte, ledere, medarbeidere og tillitsvalgte. Arbeidsgiverpolitikken skal utvikle og sikre at ledere og ansatte er i stand til å realisere den nye kommunens mål, og den skal sikre en brukerorientert kultur med kompetente, initiativrike og stolte medarbeidere.
- b) Den nye kommunen skal være en attraktiv arbeidsgiver som er anerkjent for sin arbeidsgiverpolitikk.
- c) Det utarbeides en felles omstillingsveileder i samarbeid med tillitsvalgte og vernetjeneste for fusjonsprosessen.
- d) Pensjonsordningene og rettigheter til de ansatte følger av lov og blir dermed videreført. Pensjonsleverandør og/eller egen kasse vurderes.
- e) Lønns- og arbeidsvilkår vil over tid bli harmonisert og dette gjøres gjennom særskilte forhandlinger og de årlige lønnsforhandlingene.

8.2 Kompetanseutvikling, rekruttering og ivaretagelse av ansatte

- a) Den nye kommunen har som mål å sikre riktig og tilstrekkelig kompetanse, nå og i fremtiden. Det er sentralt for den nye kommunen å ha en variert og sammensatt arbeidsstokk både med tanke på alder, etnisitet, kjønn, kompetanse og bakgrunn generelt. Det skal legges til rette for at ansatte skal kunne utføre jobben sin og trives ved å ha fokus på kompetanse, ledelse og medarbeiderskap.

8.3 Strategi for innovasjon, omstilling og endringsarbeid

Den nye kommunen skal etablere en felles strategi for innovasjon. Denne skal sikre at kommunen fornyer seg, er i stand til å løse fremtidige samfunnsutfordringer og at organisasjonen har omstillings- og tilpasningsevne.

- a) Den nye kommunen skal vise evne til omstilling i takt med utviklingen i samfunnet. Demografiske endringer, økt flykningetilstrømming og overgang til en grønn økonomi, krever kontinuerlig omstilling for kommunen. Økt fokus på velferdsteknologi og forebyggende arbeid vil endre samfunnet og tjenestetilbudet i framtiden. Den nye kommunen skal møte framtidens utfordringer på en offensiv måte med et tjenestetilbud hvor innovasjon står i sentrum.

8.4 Digitalisering

Den nye kommunen skal satse på digitalisering med vekt på forenkling, fornying og effektivisering:

- a) Hverdagen gjøres enklere for innbyggerne og næringslivet ved etablering av døgnåpen forvaltning med digitale selvbetjeningsløsninger der det er mulig.
- b) Hverdagen gjøres enklere for organisasjonen gjennom digitalisering av alle administrative prosesser og aktiv bruk av samhandlingsløsninger.
- c) Tjenesteutvikling gjennomføres med vekt på ny teknologi og digitalisering; velferdsteknologi, læringsteknologi, samskapnings-/delingsteknologi.

8.5 Kommunikasjon

Kommunikasjon og informasjon er strategiske virkemidler for å nå kommunens mål og løse oppgaver på en effektiv og god måte, både innad i en ny storkommune og utad mot alle innbyggerne og samarbeidspartnerne. Kommunikasjon bør være en del av både planlegging og gjennomføring av tiltak og prosesser. Kommunens ledere har hovedansvar for å iverksette nødvendige informasjon og kommunikasjonstiltak.

9. SAMFUNN OG SAMFUNNSUTVIKLING

9.1 Kommunen som regional aktør

- a) Den nye kommunen utgjør en del av Akershus fylkeskommune eller den regionen Akershus fylkeskommune eventuelt vil være en del av.
- b) Den nye kommunen er et solid tyngdepunkt og en naturlig del av Osloregionen og har en rolle som sentral aktør i regionalpolitiske spørsmål. Det søkes samarbeid med andre kommuner i viktige regionalpolitiske saker og deltagelse i viktige regionalpolitiske prosesser og fora.

9.2 Vekst

- a) Den nye kommunen er et attraktivt område for etablering av arbeidsplasser og boliger. Den nye kommunen tilrettelegger for en videre vekst i årene fremover. Veksten i boliger og arbeidsplasser baseres på en samordnet, bærekraftig areal- og transport planlegging.
- b) Den nye kommunen tilrettelegger for det grønne skiftet med et aktivt jordvern, matproduksjon og med vekt på klima- og energivennlige løsninger. Den nye kommune skal ha en god forvaltning av strandsonen og i henhold til markaloven.
- c) Den nye kommunen bygger videre på eksisterende senterstruktur, med en stedsutvikling som baserer seg på dagens kvaliteter, særpreg og kulturhistoriske verdier.

9.3 Næringsutvikling

Den nye kommunen har et stort potensiale for en bærekraftig, miljøvennlig, kunnskapsbasert næringsutvikling. Med en helhetlig næringspolitisk strategi er det mulig å skape synergier mellom ulike næringsklynger i den nye kommunen. Videre vil en helhetlig areal-, bolig- og næringspolitikk kunne redusere transportbehovet, ved at arbeidsplassene gjøres kortreiste.

- a) Den nye kommunen skal være ledende i landet på næringsutvikling
- b) Næringsutviklingen i den nye kommunen skal baseres på de lokale fortrinn i de ulike deler av kommunen.
- c) Den nye kommunen skal ha en særskilt satsning på å tiltrekke og støtte opp om gründere/ entreprenører som ønsker å starte bedrift i kommunen.

- d) Næringspolitikken skal bygges opp rundt de etablerte bedrifter samt satsning på nyetableringer.
- e) Det etableres en strategi for opplevelsesnæringen i den nye kommunen basert på kystkultur, historie og reiseliv.

9.4 Klimapolitikk og samferdsel

Den nye kommunen skal ha en offensiv klima- og miljøpolitikk. Dette skal prege kommuneorganisasjonen, sivilsamfunnet og alle samfunnsutviklingsområder.

- a) Gode klimavennlige transportløsninger er viktig for å gjøre kommunen attraktiv for nye innbyggere og for næringslivet. Den nye kommunen skal satse på fremtidsrettet og miljøvennlig samferdsel, som bygger kommunen sammen og bidrar til gode transportløsninger internt i kommunen og langs de viktigste pendleraksene. Både buss, bane og vannveien som transportåre må prioriteres, for å sikre gode tilbud i hele den nye kommunen.
- b) Den nye kommunen vil jobbe for å bruke av Oslofjorden for å løse trafikkutfordringer i Oslo og Akershus på ei rask, effektiv og miljøvennlig måte. Oslofjorden kan bli et miljøvennlig kollektivfelt med elektriske hurtigbåter uten utslipp. Og det vil ikke kreve kostbare utbygginger i et allerede overbelasta vegnett rundt hovedstaden.
- c) Den nye kommunen vil aktivt medvirke i gjennomføring av et pilotprosjekt for grønne maritime løsninger slik at nødvendig infrastruktur kan etableres⁴. Den nye miljøvennlige ruten søkes etablert mellom Sætre, Slemmestad, Vollen og Aker brygge.

⁴ Det pågår et forprosjekt for etablering av El-ferje i Oslofjorden. Ny miljøteknologi i form av elektriske hurtigbåter er under utvikling og det kommer bedre skrog som i større grad tåler is i Oslofjorden. El ferger vil korte ned pendleravstanden, føre pendlere over fra bil til kollektivreiser, redusere belastningen på veiene, redusere utslipp av klimagasser fra transportsektoren og bidra til næringsutvikling innenfor maritim sektor. Se sluttrapport til Enova, prosjektnummer 15/706.

9.5 Bolig og areal

- a) Kommunen skal ha et mangfoldig boligtilbud, med variasjon i pris, størrelse og boligtype, med vekt på bokvalitet, tilgjengelighet, livsløpsstandard/universell utforming, miljø- og energi.
- b) Arealutnyttelse og transportsystem skal samordnes, basert på kollektivtilbud, sykkel og gange, tilrettelagt for miljø- og klimavennlig atferd.

9.6 Samfunnsansvar

- a) Den nye kommunen er en aktiv aktør innen samfunnssikkerhet og beredskap, og det utarbeides gode beredskapsplaner og gjennomføres øvelser regelmessig.
- b) Den nye kommunen er seg bevisst sitt samfunnsansvar for klima, etikk, menneskerettigheter mm. Den støtter oppunder og er med i sentrale organisasjoner som Future Built, Transparency, Smart City mfl.
- c) Den nye kommunen skal etablere en egen politikk for samfunnsansvar, etikk og antikorrupsjon som sørger for at kommunen ivaretar sin rolle og er forbilde for innbyggere, næringsliv og organisasjoner.
- d) Den nye kommunen skal ha en innkjøpspolitikk hvor etikk og samfunnsansvar skal legges til grunn. Dette innebærer blant annet å sikre at leverandører oppfyller lov- og forskriftskrav til åpenhet, etikk, miljø, antikorrupsjon og sosiale rettigheter.

9.7 Folkehelse

- a) Kommunen satser sterkt på folkehelse gjennom tidlig innsats og forebyggende helsearbeid. God folkehelse er viktig på alle politikkområder. Med dette vil den nye kommunen oppnå:
 - Flere leveår med god helse for den enkelte
 - Reduserte sosiale helseforskjeller i befolkningen
 - Inkludering
 - God fysisk og psykisk helse
 - En attraktiv bostedskommune
 - Høy livskvalitet for den enkelte innbygger.
 - Gode oppvekstvilkår
- b) Den nye kommunen skal, i samarbeide med andre offentlig instanser og det sivile samfunn, medvirke til en samfunnsutvikling som styrker folkehelsen og utjevner sosiale forskjeller i helse og levekår. Folkehelsearbeid skal være kunnskapsbasert og helseovervåkingen skal skje systematisk. Konsekvenser for folkehelse og levekår skal være et fast vurderingspunkt i all saksframstilling. Levekårskartlegging gjennomføres i hele kommunen hvert fjerde år som grunnlag for tiltaksvurdering.

10. FRIVILLIGHET/LAG OG FORENINGER

- a) Frivillighet er en grunnpilar i kommunen, og både lag, foreninger og privatpersoner skal stimuleres til å delta i frivillig arbeid gjennom medborgerskap og samskaping. Kommunens lag og foreninger tilbys tilskuddsordninger, avtaler og forutsigbare ordninger og praktisk tilrettelegging slik at lokal aktivitet forsterkes. Det skal sikres god tilgang på anlegg for kultur, fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv i hele kommunen.
- b) Det etableres frivillighetssentraler som koordinerer frivillighetsarbeidet i tilknytning til lokalsentrene i den nye kommunen.
- c) Den nye kommunen legger til rette for et tett samarbeid med kirken og andre trossamfunn, som et viktig fundament og aktør i lokalsamfunnet.

11. INFORMASJON OG VIDERE PROSESS

Fellesnemnda har et særskilt ansvar for å utvikle en kommunikasjonsstrategi og følge opp arbeidet i overfor innbyggere, organisasjoner, næringsliv og ansatte i kommunen.

- a) Etter vedtak vil alle innbyggere og ansatte i alle kommunene gis god informasjon mens prosessen pågår og frem til ny kommune er etablert.
- b) Gjennom informasjonsmøter og informasjonskampanjer skal vi sikre at innbyggerne, organisasjoner og næringsliv og de ansatte har mulighet til å sette seg inn i hva bygging av en ny kommune betyr. Det utarbeides en felles ekstern informasjonsstrategi frem til en ny kommune er etablert.
- c) Det etableres en aktiv strategi for hvordan informasjon skal gis til ansatte, bl.a. felles interne retningslinjer for intern informasjon. Denne strategien skal utvikles i samråd med tillitsvalgte og behandles i partssammensatt utvalg.

12. FORHANDLINGSUTVALGETS BEHANDLING

Dette dokument ble behandlet av forhandlingsutvalget som ga sin enstemmige tilslutning til innholdet. «dato»

Sted, XX. mai 2016

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

UTKAST

Vedlegg A: Nærdemokratiske ordninger

Bakgrunn

Formålet med dette notatet er å gi informasjon om føringer for utviklingen av nærdemokratiske ordninger ved en eventuell kommunesammenslåing mellom Hurum, Røyken og Asker kommuner.

Notatet tar utgangspunkt i NIBR-rapport «Erfaringer med nærdemokratiske ordninger i Norden i 2013», artikkel om «styring og samstyring» av Signy I Vabo 2012 og erfaringer fra den danske kommunereformen, se nettside nærdemokrati.dk.

I dagens kommunelov, og som foreslås videreført i forslag til ny kommunelov § 5-5, har kommunestyret hjemmel til å opprette utvalg med ansvar for en definert geografisk del av kommunen (kommunedelsutvalg). Dette kan ivareta ønsket om etablering av modeller for nærdemokratiordninger. Slike utvalg skal ha minst 3 medlemmer som velges av kommunestyret og kan få tildelt vedtaksmyndighet. Representanter til utvalget kan også gjennomføres som direkte valg av innbyggere i den definerte geografiske delen kommunen.

Begrepet nærdemokrati

Nærdemokratiske ordninger er en fellesbetegnelse på styringsmodeller i et definert geografisk område som kommunen deles inn i. Formålet er å etablere en plattform for deltakelse, medvirkning og engasjement fra befolkningen, lag og foreninger i det avgrensede området.

Formålet med nærdemokratiske ordninger

Det er et mål at den nye kommunen (Hurum, Røyken, Asker) etablerer og videreutvikler nye nærdemokratiske ordninger for å styrke lokaldemokratiet, lokal identitet, borgernærhet mellom kommunen, politikere og innbyggerne.

Etablering av et ekstra demokratisk nivå under kommunestyret vil kunne bidra til å opprettholde nærheten til politiske beslutningstakere. I tillegg er det knyttet forventninger til at et slikt underkommunalt demokratisk nivå vil kunne bidra til økt lokal deltakelse, gi bedre og lokalt tilpassede politiske beslutninger, samt fremme stedstilknytning og bygge opp under lokal identitet.

Hvem som sitter i nærdemokratiorganene er viktig for hvilken legitimitet organene har i befolkningen og vis a vis kommunestyret. Både representativitet og kompetanse kan gi legitimitet. Representativitet kan sikres enten ved at de som sitter i nærdemokratiorganene pekes ut av det folkevalgte kommunestyret (nivået over), at de velges direkte av befolkningen som utvalget dekker eller ved at de hentes inn fra de viktigste sivilsamfunnsorganisasjonene i lokalsamfunnet

Det å innføre et ekstra nivå i form av en nærdemokratiordning, kan tenkes å bedre innbyggernes mulighet for å få politikerne i tale. Videre kan en slik ordning sikre at politikerne får innspill fra ulike deler av kommunen, og at vedtak som fattes dermed får økt legitimitet fordi de baserer seg på en vurdering av ønsker og behov hos innbyggere i forskjellige deler av kommunen.

Nærdemokratiordningen kan utformes på ulike måter med ulik grad av formalisering, delegering av myndighet og oppgaver knyttet til det nærdemokratiske organet. De fleste organene er rådgivende. De fungerer som en sparrings- og høringspartner for kommunen og har ingen formell beslutningsmyndighet. Det er også eksempler på at det kan delegeres avgrenset beslutningsmyndighet til nærdemokrati organet med budsjett for å drive lokal utvikling, nærmiljøtiltak, arrangementer og prosjekter i et geografisk område.

Nærdemokratiske ordninger i Norden har ulik grad av politisk deltakelse og formell struktur inn mot kommunestyret. Formålet med ordningene er å legge til rette for nærdemokratiet slik at befolkningen har direkte kontakt med valgte representanter i sitt tettsted eller boområde. Nærdemokratiordningen vil kunne øke motivasjonen for deltakelse og styrke muligheten for å påvirke beslutninger i kommunen i spørsmål som angår innbyggerne lokalt.

Slike ordninger vil bidra til at samfunnet bygges nedenfra gjennom medborgerskap og at kommunen vil kunne samskape, involvere innbyggere lokalt i planprosesser, budsjettarbeid og andre viktige saker som berører deres område.

Det bør utformes et formelt styringssystem som kobler det formelle, overordnede ansvar som kommunestyret har, med nærdemokratiorganene. Dette vil kunne tydeliggjøres i særskilte reglement for organene i kommunen.

Nærdemokratistruktur i kommunen

- **Senter/tettstedsstruktur**

Tettstedene og nærsentraene har en viktig funksjon som møteplass for innbyggerne, og bidrar til å skape trygghet og tilhørighet i lokalsamfunnet. De skal bidra til at innbyggerne får dekket mest mulig av sitt daglige servicebehov (offentlig og privat) i gang- og sykkelavstand fra sitt bosted. I den nye kommunen vil det bli utarbeidet en kommuneplan med en fler senterstruktur som definerer tettsteder og lokalsentra i kommunen. En slik fler senterstruktur vil danne et naturlig grunnlag for utvikling, organisering og etablering av nærdemokratiordningene tilknyttet tettstedene.

- **Innbyggertorg**

En velfungerende nærdemokratiordning krever lokale møteplasser. Det kan være aktuelt å etablere innbyggertorg i de større tettstedene. Et innbyggertorg fungerer som en sentral møteplass for tettstedene, tilrettelegger for samskaping og medborgerskap, og kan være et egnet bygg, egnet lokale og egnede uteområder. Her kan det etableres partnerskap mellom innbyggere, organisasjoner, næringsliv og aktuelle kommunale tilbud som bibliotek, seniorsenter, fritidstilbud for barn og unge, kulturaktiviteter, frivillighetssentral, lag og foreninger, frisklivssentral- og folkehelseaktiviteter og kommunal informasjon, rådgivning og service.

- **Lokale råd / utvalg**

Det etableres et lokalt nærmiljøorgan med tydelig ansvar og myndighet og med ressurser til å forestå oppgaver. Dette skal også bidra til lokal medvirkning i det aktuelle området. Hvilke planprosesser nærmiljøorganet skal inngå i og hvilke saker de skal uttale seg om på vegne av innbyggerne lokalt vil bli definert.

- **Lokale «felleskaper»**

Det bør opprettes koordinatorene, eller «felleskaper», som en viktig del av nærdemokratiordningene. Disse skal fungere som tilretteleggere for lokal aktivitet og være et bindeledd med kommunens øvrige virksomhet, både politisk og administrativt.

En måte å organisere en slik koordinator på, er at halvparten av ressursen er tilknyttet kommunen og halvparten til rollen som «felleskaper» i området med de oppgaver som naturlig ligger til en slik rolle. Funksjonen som fellesskaper kan eventuelt fordeles på flere personer.

Ulike modeller for nærdemokrati

Tabell 1 Ulike modeller for nærdemokrati

Modell 1	Modell 2	Modell 3
Upolitisk	Politisk	Politisk
Valgt av innbyggerne på årsmøte	Valgt av kommunestyret	Valgt av innbyggere
Rådgivende /interessehevding	Rådgivende/-interessehevding av visse oppgaver	Rådgivende/-interessehevding Delegert lokale oppgaver innen samfunnsutvikling og tjenesteyting
Noe driftsstøtte, egen koordinator/felleskaper i kommunen	Liten administrasjon, egen koordinator i kommunen	Egen administrasjon

Suksess kriterier - erfaringer fra den danske kommunereform og gode nærdemokrati ordninger

- **Deltakelsen må ha en effekt.**

Det er viktig at det etableres en klar kobling mellom kommunens politikk, prosesser og lokalrådenes arbeid og at det synliggjøres hvordan innbyggernes input har gjort en forskjell. Videre er det viktig at lokalrådene brukes aktivt i kommunal politikkutforming. Dette kan gjøres for eksempel ved å lage en sjekkliste til saksinnstillinger hvor lokalrådshøringer er med.

- **Forventninger og roller må avklares**
Det er viktig å definere lokalrådene i det politiske styringssystemet slik at politikerne og innbyggerne vet nøyaktig hva som er de forskjellige organenes myndighet og roller.
- **Vurder saker nøye.**
Det viktig å finne en fornuftig avveining av hvilke saker lokalforaene skal ta stilling til. For mange saker av for detaljert karakter risikerer å føre til trøtthet og avskrekking. For få saker å ta stilling til vil på den annen side gi en følelse av at lokalforaene ikke blir hørt og ikke oppleves som viktige. Det er viktig at administrasjonen har dette i mente når de velger hvilke saker de sender på høring til lokalforaene.
- **Mange og åpne kanaler.**
Det er viktig med åpenhet og dialog. I enkelte modeller (Holbækmodellen) tvinges virksomhetsledere til å gå gjennom lokalforaene dersom de vil snakke med politikere sentralt. Dette oppleves som vanskelig for virksomhetslederne og er i mange tilfeller heller ikke hensiktsmessig. Det må være mulig for virksomhetslederne å snakke med politikere utenom lokalforaene, altså på andre arenaer.
- **Identitet, inndeling av lokalområder.**
Områder med en etablert lokal identitet fungerer best, og lokal identitet er dermed en viktig suksessfaktor. Når lokalområder «følger gamle kommunegrenser» gjenoppliver man tidligere territoriale grenser, og det er en risiko for økt fragmentering i kommunen. Selv om det er behov for lokal forankring, skal kommunen også kunne fungere som en helhet og enhet. For at ikke lokalrådene blir «minibyråd» som bare er opptatt av geografiske særinteresser kan man introdusere mer tverrgående temaer til debatt.
- **Ansett en fasilitator**
Det er viktig å skape kontakt, kontinuitet og sammenheng ved å etablere en ordning som fasilitator eller stilling som «felleskaper» Dette bidrar til å styrke koblingen mellom kommune og lokalrådene, sikrer informasjonsflyt, justere og kalibrere forventninger, hjelpe ikke aktiv områder og hindre at frivillige blir overbelastet.

Videre prosess

Samfunnsutvikling, nærdemokrati og deltakelse er sentrale temaer i den nye kommunen. Derfor vil dette gis høy prioritet i arbeidet med utforming av et nytt politisk styringssystem. Nye nærdemokratiske ordninger skal etableres for å styrke lokaldemokratiet og sikre lokal påvirkning av innbyggere i deres bo-område.

Fellesnemden nedsetter et eget politisk utvalg som gis i oppdrag å utvikle de nye nærdemokratiske ordningene i kommunen. Disse skal ta utgangspunkt i tettstedstrukturen, innbyggertorg og ordningen med «felleskaper». Det skal legges til rette for god kontakt og sammenheng mellom kommunestyret og nærdemokratiorganet med vekt på økt lokal innflytelse, medvirkning i prosesser og beslutninger som fattes i kommunestyret. Dette innarbeides i den nye kommunens reglementer og i strategidokument for lokaldemokrati og politisk styring.

Vedlegg B: Fellesnemnd og andre utvalg ved kommunesammenslåing

Kommunestyrevedtak om sammenslåing – veien videre

[Inndelingsloven](#) (IL) sier i § 25 at fylkesmannen/departementet innkaller til felles kommunestyremøte når det er gjort vedtak om sammenslåing av to eller flere kommuner. Dersom kommunene Hurum, Røyken og Asker søker sammenslåing før 1. juli 2016 blir søknaden behandlet og vedtak fattet ifm stortingsmeldingen om kommunereform våren 2017.

Et felles kommunestyremøte skal behandle:

- a) forslag til navn på den nye kommunen eller det nye fylket
- b) talet på medlemmer i det nye kommunestyret eller fylkestinget
- c) kriterium for sammensetning av og funksjonar til fellesnemnd etter § 26 i denne lova
- d) val av revisor for verksemda i fellesnemnda
- e) oppretting av eventuelle andre fellesorgan for å sikre gjennomføringa av samanslåinga.

Det er fremmet et lovforslag om at felles kommunestyremøte ikke er nødvendig dersom disse spørsmålene er avklart før vedtak om sammenslåing fattes, og at hensyn til en rask prosess bør spørsmålene være avklart tidligere enn stortingsbehandlingen.

Fellesnemndas formelle grunnlag

En fellesnemnd er en form for overgangskommunestyre – et organ som skal «samordne og ta seg av førebuinga av samanslåinga», jfr IL § 26.

Formelt sett er den nye kommunen en ny kommune som skal etableres, og den får sannsynligvis nytt kommunenummer, organisasjonsnummer mm. Det vil si at fellesnemnda vil være ansvarlig for å etablere en kommune som ikke har noen ansatte, eiendeler etc på tidspunktet den er vedtatt etablert av Stortinget. En helt ny kommune skal etableres.

Det er mulig å etablere fellesnemnda før Stortinget behandler kommunereformen, men vedtakene som fattes i fellesnemnda bør i tilfelle fattes under forutsetning av Stortingets samtykke til søknaden om kommunesammenslåing.

Fellesnemndas myndighet

Fellesnemnda har liten myndighet etter loven. Av praktiske årsaker bør kommunestyrene delegere fellesnemnda en viss myndighet slik at fellesnemnda har et handlingsrom. Alternativt må fellesnemnda oversende saker til de tre kommunestyrene for å få vedtak i enkeltsaker. Kommunestyrene kan delegere myndighet til fellesnemnda i samme grad som kommunestyret kan delegere til øvrige politiske utvalg i egen kommune. Den politiske plattformen vedtas av kommunestyrene, og når dette dokumentet vedtas delegeres samtidig den myndigheten som fremgår av den politiske plattformen.

Fellesnemnda opphører senest i oktober måned året før sammenslåingen, da konstituerende kommunestyremøte avholdes innen oktober måned. Etter dette kommunestyremøtet er det etablert nytt kommunestyre for den nye kommunen, og fellesnemnda har ingen funksjon.

Fellesnemndas sammensetning

«Nemnda bør spegle av innbyggjartalet i dei enkelte kommunane ... Det skal likevel vere minimum tre medlemmer i nemnda frå kvar kommune»

Denne bestemmelsen i IL § 26 inneholder en skal-regel og en bør-regel: Det skal være minst 9 medlemmer i en fellesnemnd om kommunene Hurum, Røyken og Asker slår seg sammen. For øvrig bør det tas hensyn til innbyggertall. Dette kan gi grunnlag for ulike modeller:

- **Eks 1 – minsteantallmodell**

medlemmer med 3 medlemmer fra hvert kommunestyre.

Dette gir en liten nemnd som kan kalles inn på kort varsel og være svært operativt.

Imidlertid mangler den en gjenspeiling av innbyggertallet i kommunene. Denne modellen er valgt av Fredrikstad, Hvaler og Råde kommuner og kommunene Askim, Eidsberg, Spydeberg, Hobøl, Trøgstad og Marker.

- **Eks 2 – innbyggertallmodell**

3 medlemmer fra Hurum, 7 fra Røyken og 19 fra Asker – til sammen 29 medlemmer.

Dette gir en sammensetning hvor innbyggertallet speiles og hvor alle kommunene har minimum 3 medlemmer slik loven krever. På den annen side blir det et stort organ som kan bli i overkant stort siden fellesnemnda ikke bare har en form for kommunestyrefunksjon, men fellesnemnda bør også være en form for operativt arbeidsutvalg. Vi har ikke funnet eksempler på noen forhandlingsutvalg som har valgt en slik sammensetning.

- **Eks 3 – kombinasjonsmodell**

3 fra Hurum, 4 fra Røyken, 8 fra Asker – til sammen 15 medlemmer.

Det kan være ulike sammensetninger i en slik modell som bør diskuteres nærmere om denne modellen foretrekkes. Kombinasjonsmodellen tar hensyn til både innbyggertall og hensiktsmessighet, men den kan ikke forklares matematisk. Valg av en slik modell må i tilfelle bygge på en kombinasjon av ulike hensyn. Det er flere kommuner som har valgt denne sammensetningen. Eks. Sandefjord kommune (3, 5 og 9 medlemmer),

Tabellen under viser en oversikt over noen kommuner som har vedtatt, eller er i forhandlinger, om en felles politisk plattform. Tabellen gir en oversikt over folketall, kommunenes befolkningsandel av total befolkning i ny kommune, sammensetning av fellesnemnd og hvilken modell de har gått for. De fleste kommunene har enten valgt kombinasjons- eller minsteantallmodellen, og ingen har gått for innbyggertallmodellen. To av kommunene, Fredrikstad og Moss, har valgt å gå bort i fra flertall i fellesnemnda. Forhandlingsutvalgene i Trondheim og Klæbu, og Stavanger, Sandnes og Sola har ikke definert antall deltager i fellesnemnda i sine intensjonsavtaler.

Tabell 2 Ulike modeller for forhandlingsutvalg

Kommuner	Antall Innbyggere	Andel innbyggere	Fellesnemnd	Andel Fellesnemnd	Modell
Sandefjord	45 820	72 %	9	53 %	Kombinasjonsmodell, beholdt flertall
Stokke	11 657	18 %	5	29 %	
Andebu	5 937	9 %	3	18 %	
Sum	63 414	100 %	17	100 %	
Kristiansand	88 447	73 %	11	38 %	Kombinasjonsmodell, gått bort fra flertall
Lillesand	10 577	9 %	5	17 %	
Søgne	11 260	9 %	5	17 %	
Songdalen	6 419	5 %	4	14 %	
Birkenes	5 147	4 %	4	14 %	
sum	121 850	100 %	29	100 %	
Ringerike	29 801	69 %	7	54 %	Kombinasjonsmodell, beholdt flertall
Hole	6 767	16 %	3	23 %	
Jenvaker	6 629	15 %	3	23 %	
Sum	43 197	100 %	13	100 %	
Lillehammer	27 476	64 %	16	52 %	Kombinasjonsmodell, beholdt flertall
Ringebu	4 462	10 %	5	16 %	
Øyer	5 072	12 %	5	16 %	
Gausdal	6 227	14 %	5	16 %	
sum	43 237	100 %	31	100 %	
Fredrikstad	78 967	87 %	3	33 %	Minsteantallmodell
Råde	7 357	8 %	3	33 %	
Hvaler	4 511	5 %	3	33 %	
Sum	90 835	100 %	9	100 %	
Sarpsborg	54 678	87 %	6	67 %	Kombinasjonsmodell, beholdt flertall
Rakkestad	8 084	13 %	3	33 %	
Sum	62 762	100 %	9	100 %	
Moss	32 182	68 %	5	50 %	Kombinasjon-modell gått bort fra flertall
Rygge	15 458	32 %	5	50 %	
Sum	47640	100 %	10	100 %	
Askim	15 615	33 %	3	17 %	Minsteantallmodell
Eidsberg	11 396	24 %	3	17 %	
Spydeberg	5 736	12 %	3	17 %	
Hobøl	5 382	11 %	3	17 %	
Trøgstad	5 343	11 %	3	17 %	
Marker	3 610	8 %	3	17 %	
Sum	47082	100 %	18	100 %	

«Fellesnemnda blir valt av og blant medlemmene i kommunestyret ... Nemnda vel sjølv leiaren og nestleiaren i nemnda. Reglane i kommunelova om val og saksbehandling i folkevalde organ gjeld elles tilsvarande.»

Det enkelte kommunestyret oppnevner medlemmer og varamedlemmer til fellesnemnda ut fra den modellen som er fastsatt i den politiske plattformen. Likestillingslov og forholdstallsprinsipp legges til grunn når kommunestyrene oppnevner sine medlemmer. Leder og nestleder (og evt. andre verv) velges i konstituerende møte i fellesnemnda.

Øvrige utvalg

«Kommunane ... kan også opprette eit felles partssamansett utval etter kommunelova § 25 for behandling av saker som gjeld forholdet mellom den nye eininga som arbeidsgivar og dei tilsette.»

Et partssammensatt utvalg (PSU) bør opprettes for å ivareta medbestemmelsesordningen etter lov og avtaleverk. De tillitsvalgte bør gis mulighet til å foreslå sammensetning før dette fastsettes endelig. Ulike muligheter kan være:

- **Stort PSU**

Fellesnemnda utvides med et gitt antall representanter for de ansatte fra kommunene for å drøfte saker av arbeidsgiverpolitisk karakter før fellesnemnda behandler spørsmålet.

- **Lite PSU**

Fellesnemnda utpeker representanter fra nemnda til å utgjøre arbeidsgiversiden i PSU.

«Fellesnemnda kan gi eit arbeidsutval myndigheit til å gjere vedtak i enkeltsaker eller i saker som ikkje er av prinsipiell art.»

Det kan være praktisk å opprette et arbeidsutvalg, ansettelsesutvalg, ad hoc-komiteer etc. for å forberede saker for fellesnemnda eller for å ta beslutninger på vegne av fellesnemnda dersom fellesnemndas arbeidsmengde tilsier det.